

TÁJÉKOZTATÓ

a helyi környezet állapotáról

2022

1. Talaj és vízvédelem

Általánosságban a talaj és víz védelme kiterjed a felszíni és felszín alatti rétegekre. Az egészséges életfeltételek biztosítása érdekében a földbe, vagy a föld felszínén csak olyan anyag helyezhető el, valamint csak olyan tevékenység végezhető, amely a termőföldet valamint a környezeti elemeket, a felszíni és felszín alatti vizeket nem szennyezi, nem károsítja.

Bodajk város közigazgatási területének mintegy 60%-a fokozottan érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területei közé tartozik.

A talaj összetételét tekintve nagyrészt földolomit formáció és lösz, foltszerűen, kisebb részben homok, kavics és mészcsoomós tarkaagyag.

1.1 Felszíni vizek védelme

A csapadékvíz éves eloszlása Bodajk területén az országos átlaggal azonos. A településen a csapadékvíz elvezetése nyílt, helyenként fedett árkos módszerrel történik. A csapadékvizek befogadója a Malom árok, és a Mór-Bodajki vízfolyás (Móri-víz).

Az ALADIN és a CarpatClim-HU adatbázisok prognosztizációi alapján a csapadékvíz eloszlásában és mennyiségében nem várható számottevő változás a 2050-ig terjedő időszakban. Villámárvizek kialakulásának az esélye belterületen csekély, külterületen 2 ponton kismértékű, illetve gyenge az esélye, a falutábor, valamint a vasútállomás hidjainál, a vízgyűjtő területek vizsgált kifolyási pontjainál.

1.2 Felszín alatti vizek védelme

Kormányrendelet határozza meg a felszín alatti vizek védelmét, a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek besorolásának feltételrendszerét.

Bodajk város közigazgatási területe az 1. pontban leírtak szerint a fokozottan érzékeny területek körébe soroltatott.

Bodajk közigazgatási területét érintő védendő vízbázis - a kistérségi önkormányzatok tulajdonában és a Fejérvíz Zrt. üzemeltetésében lévő - Kajmáti kutak kijelölt védőterülete.

A talajvízszint átlagos mélysége Bodajk területén 2-4 méter, a mélyebben fekvő területeken – például a feljebb említett vasútállomás környékén 1-2 méter.

2. Természet és tájvédelem

A település táji környezetét a földrajzi adottságok, illetve az azon kialakult tájhasználat, mezőgazdasági kultúrák határozzák meg.

2.1 Natura 2000 területek

Bodajk közigazgatási határán belül országos jelentőségű védett természeti értékek találhatók, melyek a Natura 2000 hálózat részét képezik.

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területéhez tartoznak a településen áthúzódó kiemelt jelentőségű természet-megőrzési területek (Móri árok).

A Natura 2000 területen tilos engedély nélkül vagy engedélytől eltérő módon olyan tevékenységet folytatni, illetve olyan beruházást végezni, amely a terület védelmi céljainak megvalósítását akadályozza.

2.2 Országos jelentőségű védett területek

A természet védelméről szóló törvény értelmében a törvény erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, földvár. A város közigazgatási területéhez tartozó Gaja völgyben található barlangok ex lege országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt állnak.

A település területét érinti az országos ökológiai hálózat övezetének magterület és ökológiai folyosó övezete. A településen vezet az országos kék túra, valamint a piros túra útvonala.

2.3 Bodajk zöldfelületi rendszere

Bodajk város méretéből, lakosságának életmódjából fakadóan jelentős méretűek a belterület növényzettel fedett területei.

A parkfenntartási feladatokat az önkormányzat közfoglalkoztatás keretében látja el.

Az orvosi rendelőhöz diszkörtefa, a Bodajk-Mór közötti kerékpárút mentén platánfák kerültek telepítésre.

3. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása

3.1 Levegőtisztaság védelem

A tiszta, egészséges levegő biztosítása alapvető emberi szükséglet. A levegő tisztaságának védelmét kormányrendelet részletesen szabályozza, melyben foglaltak betartatása a hatóságok feladata.

A levegő minőségét az alábbi emissziók határozzák meg:

- fűtés
- mezőgazdaság
- közlekedés
- esetlegesen ipari tevékenységek pontforrásai

A légszennyezettség mértéke rend szerint nem releváns, a környékbeli nagyvárosok mellett nem is jellemző a levegőminőségi mérésekre való igény.

Egyedi fűtések

Összehasonlítva az egyedi fűtések esetében alkalmazott fűtőanyagokat elmondható, hogy a legnagyobb szennyezőanyag kibocsátás szén használata esetén keletkezik. Fatüzelés mellett a gáztüzelés okozza a legkisebb környezetszennyezést. A településen jellemzően gáz, illetve fafűtést alkalmaznak, a megemelkedett vezetékes energiahordozó árak miatt a fafűtés aránya megnőtt.

Ipar és mezőgazdaság

Bodajkon számos telephellyel rendelkező ipari és mezőgazdasági vállalkozás van, azonban egyik telephelyen sem folytatnak olyan tevékenységet, mely légszennyező hatással járna. Parlagfű okozta pollenszennyezés kevés alkalommal fordul elő, jellemzően a település külterületi részein.

Közlekedés

Bodajk belső úthálózatának gerincét a településen áthaladó 8204 számú és 8209 számú összekötő út átkelési szakasza adja.

A közlekedés okozta légszennyező hatások jelentősek lehetnek az utak forgalma miatt.

A település levegőminőségével kapcsolatban figyelembe kell venni a településen található utak kiépítettségét. Lokális problémát okozhat a burkolatlan utak mentén felvert por.

Ennek elkerülése érdekében az önkormányzat célja, hogy minden utca pormentes burkolattal rendelkezzen.

A Petőfi Sándor utca művelődési ház előtti szakaszának felújítása 2022. év november hónapban elkezdődött.

3.2 Hulladékkezelés

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény szerint a települési önkormányzatok feladata az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési hulladékok kezelésére vonatkozó hulladékkezelési közszolgáltatás szervezése és fenntartása.

Települési szilárd hulladék

A települési szilárd hulladékok elszállítására, illetve kezelésére az Bodajk Város Önkormányzat közszolgáltatási szerződést kötött a Depónia Kft.-vel.

A közszolgáltatási szerződés kiterjed a heti egy alkalommal történő hulladékszállításra, a havi rendszerességgel házhoz menő szelektív hulladékgyűjtésre (papír, fém, műanyag, negyedévente üveg), évi 10 alkalommal történő zöldhulladék gyűjtésre (ebből két alkalom karácsonyfa gyűjtésre vonatkozik), valamint az évi egy alkalommal eseti megrendelés alapján igénybe vehető házhoz menő lomtalanításra.

A házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés nagyban elősegíti a kommunális hulladék képződés csökkentését, a hulladék újrahasznosítását.

Bodajk Város Önkormányzat tagja a Közép-Duna Vidéke Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulásnak.

A Semmelweis utcai volt szeméttelen 3 db monitoring kutat üzemeltet az önkormányzat. Az eddigi vizsgálatok alapján megállapítható, hogy a rekultivált szeméttelenből szennyezőanyag nem kerül ki.

Továbbra is gondot jelent a település kül- és belterületén illegálisan elhelyezett, főként építési-bontási hulladék.

Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz összegyűjtésére Bodajk Város Önkormányzat közszolgáltatási szerződést kötött az erre a tevékenységre jogosult Patakom Kft.-vel.

A közszolgáltató a már csak csekély számban, de még meglévő derítókben, valamint javarészt inkább vállalkozások olaj- és zsírfogóiból összegyűjtött szennyvizet a szennyvíztisztító telepre szállítja.

Termelési hulladék

Termelési hulladék a gazdálkodó szervezetek termelő és szolgáltató tevékenységéből származik. A településen néhány olyan jellegű vállalkozás működik, amelyből termelési hulladék keletkezik.

A termelési hulladékok telephelyen belüli gyűjtéséről, nyilvántartásáról és elszállításáról a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségek betartásáról a telephelyek üzemeltetőjének kell gondoskodni.

A termelési hulladékok közé sorolandó az állati ürülék, trágya. A hulladékok másik speciális fajtája az állattenyésztés során keletkező állati tetem.

Az állategészségügyről szóló törvény alapján az állati melléktermék, így különösen az elhullott állat tetemének elszállításáról, ártalmatlanná tételéről az állattartó, illetőleg, ha a tulajdonos ismeretlen, akkor az állati hulladék helye szerinti önkormányzat köteles gondoskodni. Az állati melléktermék begyűjtésére, szállítására, illetve ártalmatlanítására az ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt.-vel kötött az önkormányzat szerződést.

Bodajk közigazgatási területén ugyanakkor nagy létszámú állattartó telepek nincsenek, jellemzőbb a rideg állattenyésztés a külterületi legelőkön.

Veszélyes hulladék

Kormányrendelet szabályozza a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységeket, mely többek között előírja, hogy a gazdálkodó szervezet köteles gondoskodni a veszélyes hulladék környezetszennyezést nem okozó kezeléséről és ártalmatlanításáról.

A termelőknél keletkező veszélyes hulladékot csak hatósági engedéllyel rendelkező szakcég szállíthatja el.

Bodajkon jelenleg két vállalkozás foglalkozik hulladékkezelési tevékenységgel.

3.3 Zaj elleni védelem

A lakosság megfelelő komfortérzetének biztosítása érdekében szükséges a zajhelyzet vizsgálata.

Környezeti zajhatással a közlekedés, a szórakoztató létesítmények, üzemi létesítmények tevékenységei járhatnak. Bodajk tekintetében környezeti zajhatás nem jellemző, legfeljebb lokálisan, pontszerűen fordul elő, de ezeknek a szabályozása nem releváns.

A közlekedés hatása

Bodajkot a közúti és vasúti közlekedés érintheti zajvédelmi szempontból, de mérések végzése jelen pillanatban nem releváns.

Szórakoztató létesítmények

Jelenleg nincs folyamatosan üzemelő, rendszeresen zenét szolgáltató szórakozóhely a településen.

Üzemi zajforrások

A városban jelentősebb zajkeltő üzemi létesítmények nincsenek.

3.4 Közművek

Vízellátás

Bodajk ivóvíz ellátása 100 %-ban megoldott. A vízi közmű vagyon tulajdonosai a Móri Kistérség Önkormányzatai, az üzemeltetője a Fejérvíz Zrt. Vízhálózattal kapcsolatos fejlesztéseket, illetve beruházásokat a Gördülő Fejlesztési Terv tartalmazza.

A bodajki csapvízben nem kimutatható egyetlen vizsgált szennyezőanyag sem (arzén, nitrát, nitrit), jóval az egészségügyi határérték alatt kimutatható vas, mangán jelenlét fordulhat csak elő.

Szennyvíz

Bodajk szennyvízcsatorna hálózattal rendelkezik, mely a település teljes területén kiépült, kivéve a Széchenyi utca végén lévő öt lakóház, melyek a jelenlegi hálózatra rákötni nem tudnak. Ennek a fejlesztése jelenleg folyamatban van, a tulajdoni viszonyok rendezése zajlik.

A szennyvízhálózaton keresztül elfolyó szennyvíz a település határában megépült szennyvíztisztító telepen kerül tisztításra. A telep üzemeltetője a Fejérvíz Zrt. A szennyvíztisztító telep eredetileg Bodajk és Balinka szennyvizét fogadta, de bővítése után Bodajkra kerül Csókakő, Söréd, Csákberény szennyvize is. A tisztított szennyvíz befogadója a Mór-Bodajki vízfolyás. A csatornahálózat, illetve szennyvíztisztító telep fejlesztését, a hálózattal kapcsolatos beruházásokat a Gördülő Fejlesztési Terv tartalmazza.

Azokon az ingatlanokon ahol a szennyvízhálózatra történő rákötés még nem valósult meg, a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizet a közszolgáltató szintén a szennyvíztisztító telepre juttatja, ahol az tisztításra kerül.

3.5 Források

Bodajkon az utóbbi években a nádaszvi források egyre több helyen jelentek meg ismét. A forrásokból feltörő víz elvezetése érdekében került sor a Tópart utcában átereszt beépítésre, illetve a Malom csatorna egy részének tisztítása is megtörtént, mely intézkedés jelentősen javított a terület vízesedésén.

A Bodajki tó vízpótlását is ezen források biztosítják, melyek jelentős mennyiségű tápanyagot - főleg foszfort és nitrogént – juttatnak a tó vizébe, ezzel előidézve a víz eutrofizálódását, amely kedvez a vízínövények elszaporodásának. Többek között emiatt sem alkalmas a terület fürdőzésre.

TOP Plusz 1.2.1-21 pályázat finanszírozásában drén csövek elhelyezését tervezik a tómederben. A tervek szerint tóban lévő három darab forrás vizét drén csövekkel összegyűjtik és vissza szivattyúzzák a vízszint megtartása érdekében.

A projekt előkészítése folyamatban van a konkrét építési munkák 2023 évben kezdődnek el.

4. Egyéb környezeti tényezők

Itt említendő az épített környezet védelme is, amely elsősorban helyi, vagy országos jelentőségű védett épületek, szobrok, valamint a városképet formáló, és kedvezően befolyásoló utcabútorok kihelyezését, állagmegóvását, felújítását is magában foglalja. A

Nem csak helyi szinten, hanem globálisan jellemző az inváziós fajok felbukkanása, ez Bodajk területén sincs másként. Jellemző a vándorpoloska, a spanyolcsiga, a harlekin katica, valamint növények közül az ostorfa, vagy a bálványfa említhető.

